

JÄNEDA 2019: RAHVUSVAHELINE XXVII MAJANDUSPOLIITIKA TEADUSKONVERENTS

Konverents toimus 27. korda ajavahemikul 3.-5. juuli 2019¹ järjekordselt Jänedas, Lääne-Virumaal. Konverentsi üldteemaks oli: „**Majanduspoliitika Euroopa Liidu riikides – aasta 2019: Eesti Vabariik – 15 aastat Euroopa Liidu ja NATO liige / 100 aastat eestikeelset Tartu Ülikooli / 320 aastat Tartu Ülikooli asumisest Pärnusse (1699–1710)**“. Nimetatud allteemad leidsid kajastust ka meie ajakirjas – nii esimeses väljaandes (nr-d: 1-2/ 2019) kui ka teises (nr-d: 3-4/ 2019).

Seekord oli konverentsi põhirõhk pandud esimesel päeval toimunud ümarlauale teemal „*Haldusreform – positiivsed ja negatiivsed tulemused. Probleemid ja lahendamata küsimused. Tulevik – kuidas edasi?*“. Osales kaheksa Eesti kohaliku omavalitsuse juhti – vallavanemat ja abivallavanemat viiest maakonnast:

- Harjumaalt (**Uno Silberg** – Kose vald);
- Järvamaalt (**Tiina Oraste** – Järva vald);
- Lääne-Virumaalt (**Riho Tell** – Tapa vald);
- Pärnumaalt (**Mikk Pikk mets** – Lääneranna vald, **Jane Mets** – Põhja-Pärnumaa vald, **Jaanus Männik** – Saarde vald, **Lauri Luur** – Tori vald);
- Viljandimaalt (**Tõnu Aavasalu** – Põhja-Sakala vald).

Ümarlaud oli igati sisukas – informeeriti oma kohalikest kogemustest, vastuseid püüti saada põhiliselt järgmistes toimunud haldusreformi valdkondades:

- Reformi positiivsed, oodatud tulemused;
- Reformi negatiivsed (mittesoovitud) tulemused;
- Probleemid, mis tekkisid reformi käigus ja on nüüd hiljem, praktikas tekkinud;
- Lahendamata küsimused, mida ei suudetud reformiga lahendada; Tulevik – kuidas edasi? Kas riigireform toetab haldusreformi?

Nendel teemadel väitlused-diskussioonid olid äärmiselt huvitavad. Kogu ümarlauda juhatas Tallinna Tehnikaülikooli emeriitprofessor Sulev Mäeltsemees, tema kõrval aitas

---

¹ Mõõdus ka 35 aastat esimesest, nn laevakonverentsist (1984) ja 25 aastat teisest konverentsist (1994). Kui teha veidi statistikat, siis osales esimesel /I/ 67 inimest ja teisel /II/ 32 inimest (neist 10 osalesid ka esimesel konverentsil). Seega esimesel ja teisel konverentsil osales 67/I/+ (32/II – 10/I-II/) = 89/I-II/ inimest. Tegelikult näitab, et (39/I/+13/II/ = 52/I-II/) inimese kohta puudub informatsioon (kus asuvad, mida teevad, kontaktid jms); 14/I/+3/II/ = 17/I-II/ ja 6/I/+2/II/ = 8/I-II/, kokku 25/I-II/ inimest – kas on teised huvid, valdkonnad, pensionil jms; 6/Is/+4/IIs/ = 10/Is-IIs/ inimest on paraku surnud. Seega kokku 52/I/+25/II/+10/Is-IIs/ = 87/I-II/ inimest. Kindalasti on nende seas inimesi, kelle kohta puudub korraldajatel igasugune informatsioon; ka nendest, kes on pensionile siirdunud või surnud! Kindlasti on esimestel konverentsidel osalenud tänaseks pea kõik pensioniikka jõudnud! Kaks inimest (Sulev Mäeltsemees ja Matti Raudjärvi) on alates esimesest konverentsist senini vastu pidanud ja osalenud! Loomulikult on pidevalt ka uusi osalejaid lisandunud, seda eriti teistest riikidest. (Varasematest osalejatest saab ülevaate ajakirja numbris 2-2017 ilmunud Matti Raudjärve kroonika-artiklis lehekülgedel 75-89).

arutelule kaasa ümarlaua algataja, Tartu Ülikooli (Pärnu Kolledž) külalisõppejõud ning Georgia Tehnikaülikooli ja Tbilisi Riikliku Ülikooli külalisprofessor Matti Raudjärv.² Ettekanded ja diskussioonid toimusid järgnevalt:

Armin Rohde (Greifswaldi Ülikool, Saksamaa LV), (saksa keeles, tõlkega eesti keelde) – Results and possible Consequences of the Eurosystems Current Monetary Policy

Sulev Mäeltsemees (TTÜ), (eesti keeles, tõlkega saksa keelde) – Mis ja miks võinuks olla teistiti 2016. aastal käivitatud haldusreformis?

Matti Raudjärv (TÜ), (eesti keeles, tõlkega saksa keelde) – Eesti palgapoliitika mõned aspektid

Viktor Trasberg (TÜ), (inglise keeles) – Mis mõjutab alkohoolse joogi valikut Eestis?

Maret Güldenkoh (Sisekaitseakadeemia, TTÜ, Eesti Mereakadeemia) ja **Uno Silberg** (Eesti Maailikool), (eesti keeles, tõlkega saksa keelde) – Pereettevõtlus Ida-Euroopa riikides

---

² Matti Raudjärv oli ümarlaua õnnestumisest ja informatsioonist ka seetõttu huvitatud, et ta juhendab Tbilisi RÜs regionaalpoliitika alaseid doktoritöid ning on Georgia Tehnikaülikoolis doktoriõppekava välismaine juht. Georgias ollakse väga huvitatud sellest, mil määral on võimalik Eesti kogemusi majanduspoliitika vallas oma majanduses arvesse võtta.

Ettekannetega esinenud osalejate arv jäi varasematest aastatest väiksemaks, seda põhjustasid mitmed olulised konverentsivälised tegurid.³ Samas olid toimunud ettekanded ja diskussioonid⁴ huvitavad ja sisutihedad – nagu alati on olnud.

---

³ Ja neid ei olnud vähe:

- Kuna 4.-7. juuli toimus Tallinnas XXVII laulu- ja XX tantsupidu (algselt oli kavandatud 5.-7.07.2019; sellest ka meie kuupäevade valik konverentsi korraldamiseks – lootsime, et pärast meie konverentsi on hea ka suurel kultuurisündmusel osaleda; ilmselt oli meie-poolne konverentsi korraldamise ajavalik seekord ebaõnnestunud – juhtub!), mis tähendas seda, et mitmed esialgselt konverentsil osalemist kavandanud inimesed pidid ikkagi suurel kultuuripeol osalema, st laulma-tantsima; möödus ju 150 aastat Eesti esimesest laulupeost (18.-20. juunil 1869 Tartus) ja 85 aastat esimesest tantsupeost (15.-17. juulil 1934 Tallinnas Kadrioru staadionil);
- Kuna nii mõnegi välisriigi ülikoolis-instituudis toimusid juhtkonna vahetused ja struktuurimuudatused, lisaks rahaliste vahendite nappus (näiteks Kieli Ülikooli juures asuv Kieli Maailmamajanduse Instituut jt), siis jäid mitmed meie varasemate aastate külalised koos abikaasadega sellel aastal paraku tulemata;
- Oli ka isiklike-perekondlike põhjusi mittetulemiseks (näiteks Ungaris, pereliikme surm);
- Pikaajalised välisstažeerimised Georgia ülikoolide kolleegidel;
- Mitmel Eesti ülikoolide inimesel – varem kavandatud ja neist mittesõltuvad olulised välislähetused;
- Pensionile minek, teised huvid ja (või) pikaajalised haigestumised (Saksa ülikoolide kolleegid);
- Mõnel varasemal aktiivsel osalejal oli takistuseks juuli algul toimunud õppetöö-eksamid (Georgia ja Venemaa ülikoolide kolleegid);
- Mõnel kolleegil oli viimane tööaasta ülikoolis ning emeriteerumine ja teadustöö lõpetamine;
- Pärast pikaajalist tööd ülikoolides (lisaks hulk aastaid ka pensionieas), töö lõpetamine ja lahkumine ülikoolist (Saksa-Eesti ülikoolide kolleegid);
- Paljudel Eesti kõrgkoolide õppejõududel-teaduritel on üheks piiravaks teguriks krooniline ülikoolide alarahastamine, mistõttu inimeste lähetamine teaduskonverentsidele on sageli rahaliselt keeruline (eriti Eestisse, sest välismaale sõita on märksa huvitavam ja eeskätt siis kui ei pea oma taskust kulutusi katma);
- Juuli alguses olid paljud Eesti ülikoolide kolleegid juba puhkusel ning töölähetust siis võtta ei saanud;
- Eestis on mõnikord tegemist ka motivatsiooni puudumisega, et teadustööga tegeleda (sh konverentsidel osaleda) ja doktoritööd kirjutada (näiteks, Tartu Ülikooli regionaalsetes kolledžites, aga ka mujal).

Kõik inimesed (enamik neist on meie konverentsil mitmeid kordi osalenud ja ajakirjale korduvalt artikleid kirjutanud) informeerisid varakult konverentsi korraldajaid mittetulemisest ja põhjustest (enam kui 20 kolleegi viie riigi üheteistkümnest ülikoolist ja institutsioonist jäid tulemata):

- Budapesti Andrassy Ülikool /professor Jörg Dötsch/, Ungari;
- Georgia Parlament, Georgia Tehnikaülikool /professor Marina Metreveli/, Georgia;
- Georgia Tehnikaülikool /professorid Alexander Sichinava, Dali Sekhniashvili, doktorant Nina Kekelidze /, Georgia;
- Jena Rakendusülikool /professor Wolfgang Eibner/, Saksamaa LV;
- Kieli Rakendusülikool /emeritiiprofessor Manfred O. E. Hennies/, Saksamaa LV;

-
- Kieli Ülikooli juures asuv Kieli Maailmamajanduse Instituut /dr Claus-Friedrich Laaser, dr Klaus Schrader/, Saksamaa LV;
  - Kubani Riiklik Ülikool /akadeemik, professor Tatjana Avdejeva, professor Larisa Drobyshevskaya/, Venemaa;
  - Tallinna Tehnikaülikool /professor Üllas Ehrlich, Maret Guldenkoh/, Eesti;
  - Tartu Ülikool /dr Diana Eerma, professor Peter Friedrich, dr Jelena Rootamm-Valter, osalenud alates 2016 Jänedal/, Eesti;
  - Tbilisi Riiklik Ülikool /professor Irina Gogorishvili, doktorant Erekle Zarandia/, Georgia;
  - Voroneži Riiklik Ülikool /professor Igor Risin/, Venemaa;
  - ja mitmed teised,

lubades siiski edaspidi osaleda ning käesoleva aasta ajakirja sügisnumbrisse (nr. 3-4/ 2019) või edaspidi artikli kirjutada. Ei teki ju igal aastal inimestel ootamatuid ja olulisi takistusi. Ilmselt oli sellel, 2019. aastal, küllalt palju meie konverentsi mittetoetavaid kokkusaatumisi. Aga konverents toimus siiski aktiivses ja töises meeleolus ning ajakiri ilmus õigeaegselt juunis, kahenumbrilisena. Kirjutisi-artikleid jätkus ka käesolevasse-sügisesse, kolmandasse numbrisse. Järgmise, XXVIII konverentsi kavandame Jaanipäeva järgselt, ajavahemikul 25.-27. juuni 2020 korraldada, samuti ilmub ajakiri. Kes ei jõudnud oma artiklit käesolevasse numbrisse õigeaegselt esitada (sh ka eelretsenseerimist läbida, mis on oluline!), siis need kirjutised saame järgmisel, 2020. aastal avaldada.

⁴ Saksamaad esindas seekord ettekandega Armin Rohde Greifswaldi Ülikoolist (osalenud meie konverentsidel juba alates aastast 1999). Eesti poolelt olid ettekannete-artiklitega esindatud eespool nimetatud ja juba esimesel, nn laevakonverentsil osalenud Sulev Mäeltsemees ja Matti Raudjärv, aga samuti nn pika osalemisstaaziga kolleegid: Uno Silberg tänase Eesti Maailmikooli majandus- ja sotsiaalinstituudist (osales esimest korda meie konverentsil aastal 1997 Värskas; artikkel koos Maret Guldenkoh' iga /varasem perenimi: Kirsipuu – esmaosalus 2009 Värskas/) ja Viktor Trasberg Tartu Ülikooli majandusteaduskonnast (esmaosalus oli 2000. aastal samuti Värskas).

Head kaastööd ajakirjale ning tere tulemast XXVIII konverentsile 25.-27. juunil 2020. aastal Jänedal.

Tallinnas, Piritä-Kosel, juuli-september 2019

Lugupidamisega, Matti Raudjärv

PS: On heameel, et 2. juunil 2019 saabus allakirjutavale e-mail kõrge tasemega rahvusvaheliselt andmebaasilt Scopus, kus teatati, et pärast meie ajakirjaga pikaajalist tutvumist, pidas nende Nõukogu vajalikuks ajakirja „Eesti majanduspoliitilised välitlused“ (kolmes keeles), aktsepteerida Scopuse andmebaasi võtmiseks. Lepingule allakirjutamise e-mail saabus 24. septembril 2019, millele Matti Raudjärv peatoimetajana samal päeval ka allkirjastas ning Scopus'ele tagasi saatis. Seega – nüüd vastab käesolev ajakiri ETISE klassifikatsiooni alusel 1997 võetelt ja kvaliteedilt tasemele 1.1 (seni 1.2), sest tunnustatud andmebaasi kõrge kvalifikatsiooniga spetsialistid selle Nõukogus (Elsevier – Scopus) on oma hinnangu andnud. Artiklite fikseerimine Scopuse andmebaasis võtab tehniliselt kindlasti mitte vähe aega. Seega – autoritel palume veidi kannatust varuda.